TOVERI

Lännen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO, LAURI MOILANEN,
ADOLPH SALMI, A. B. MÄKELÄ,
SULO SYVÄNEN.

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.
ANTTI J. PARTAN, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset $1.00 kerta, halutaantietoja nimenmuutto-ilmotukset 50c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukret sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$5.50 6 kuukautta..$3.00
3 kuukautta... $1.60 1 kuukausi... .60
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$8.00 6 kuukautta..$4.25

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$5.50 Six months.....$3.00
Three months..$1.60 One month..... .60

Huoneusto sijaitsee 10:nnen ja Duane katujen kulmassa. Telefooni: konttori 365, toimitus 852.

Jos pankkiirit, niin miksi eivät työläisetkin?

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 23, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Englannista tiedotetaan, että Saksan sosialistien enemmistö- ja vähemmistöryhmä ja Itävalta-Unkarin sosialistit ovat valmiit keskustelemaan rauhanehdoista liittolaismaiden sosialistien ja muiden työväenjärjestöjen edustajien kanssa.

Englannin Työväenpuolue, Ranskan sosialistipuolue, Yhdysvaltain sosialistipuolue ja kaikkien niiden muiden maiden työväestö, joista on tietoja saatu, on samaa mieltä.

Miksi meiltä sitten kielletään tilaisuus kokoontua? Mikäli ilmotetaan, kokoontuivat pankkiirit Sveitsissä joitakin kuukausia sitten samassa tarkotuksessa, eivätkä pankkiirit, sen mukaan kuin me tiedämme, olleet kaikki liittolaismaista. Jos pankkiirit saavat kokoontua, niin miksi eivät työläisetkin?

Jos työväestön edustajat pääsisivät jonkinlaiseen yhteisymmärrykseen ja Saksan edustajat voisivat mennä takasin kotiin ja toimia junkkerihallituksen kukistamiseksi ja työväestön valtaankohottamiseksi, olisivatko liittolaisvallat sellaista vastaan? Teollistuotannollinen kansanvaltaisuus on paras laji kansanvaltaisuutta, joten sitä ei pitäisi kenenkään vastustaa. Ja koska työväestö on hankkinut sotilaat kummankin puolen armeijaan, eikö ole johdonmukaista, että työläiset myöskin voisivat päästä jonkinlaiseen yhteisymmärrykseen, joka olisi hyödyllinen koko ihmiskunnalle?

Me teemme sangen vastenmielisesti niin paljon kysymyksiä, siä, mutta me todella haluaisimme saada näihin vastauksen. — The World.

Joistakin taitaa tuntua omituiselta, että työväestöltä kielletään kokoontumisoikeus, vaikka pankkiirit saivat kokoontua. Ja kuitenkin kummassakin kokouksessa keskusteltaisiin samasta asiasta. Selitys on löydettävissä näihin seikkoihin sisältyvissä luokkasuhteissa, jotka eivät milloinkaan katoa, vaikka toisinaan näyttävät peittyneiltä.

Se "kotimainen ja täydellinen" vapaus

"Suomi on aina ollut ainoa kulma koko suuressa moskoviittien keisarikunnassa, jossa vapaus oli kotimaista ja täydellistä, — jossa tulevaisuutta mittasivat valistuneet ja kaukonäköiset, valtiotaitoon perehtyneet ja hyvään uskoon luottavat miehet."

Ylläoleva, erään täkäläisen suomalaisen santarmilehden palstoilta poimittu lausunto osottaa, mitä kaikkea täkäläinen suomalainen väestö vielä jaksaa sulattaa. Luonnollisesti ei tuollaisia lausuntoja julaista muuten kuin maksusta, eikä provokaattorien palkka kai pieni olekaan.

Minkälainen se "kotimainen ja täydellinen" vapaus on, jota Suomessa on aina jaettu ja joka kohosi täydellisyyteensä äskeisen lahtarikavalluksen aikana jonka kautta Suomi muuttui saksalaiseksi vasallivaltioksi, tietävät sanomattakin kymmenet tuhannet suomalaiset työläiset, jotka ovat olleet pakotettuja tulemaan tähän maahan leipäänsä ansaitsemaan.

Meidän lukijakuntamme luonnollisesti käsittää, että santarmilehdet tarkottavat lahtarisakin vapautta menetellä työväestön kanssa siten kuin haluaa. Siten onkin lausunto helposti käsitettävissä. Mutta se on annettu tarkotuksella, selittää Suomessa vallinneen työläisten vapauden, jonka vertaista ei muualla ole ollut.

Lahtariporvariston riistovapaus on Suomessa ollut melko täydellinen jo venäläisen nagaikkahallituksen aikanakin ja nyt Suomen tultua saksalaiseksi vasallimaaksi on se täydellistynyt ennestään vielä melkoisesti. Nyt voi kuka provokaattori tahansa asettua pyöveliksi, kuten siellä on tehty, ja teurastuttaa vihaamansa työläisen oikein virallisesti.

Vielä vuosi sitten nälissään tointa kuulutelleet runoilijanarrit, kuten Kianto esim., ovat kohonneet valtion ruokakaukalolla mässäileviksi lihavuuttaan hyllyviksi hyenoiksi, jotka vilkuttelevat raateluhampaitaan jokaiselle, joka uskaltaa moittia niiden hillitöntä raivoa. Jokainen hiukankin kykenevämpi kirjailija on ammuttu, sillä "tulevaisuutta(an) mittasivat valistuneet ja kaukonäköiset valtiotaitoon perehtyneet miehet", kuten lainaamassamme lausunnossa sanotaan.

Suomen lahtariporvaristo mittasi tulevaisuuttaan sellaisella omasta mielestään perinpohjaisella tarkkuudella, että koetti kytkeä pois heikoimmankin vapausajatuksen työväestön mielistä. Se tapahtui oikealla tsaarivallan aikaisella "valtiotaitoisuudella", s. o. pyövelitaidolla, sellaisella kuin pääpyöveli Mannerheim oli tsaarin armeijassa oppinut. Ja vakuudeksi annettiin sapeli Saksan junkkerien käsiin pelosta, että Suomen lahtarien käsi herpaantuisi ja työväestö pääsisi jälleen valtaan.

Sellaista se on se "kotimainen ja täydellinen" vapaus ja siksi siitä täkäläiset santarmilehdet niin iloitsevatkin.

Voittojen takia sekin vain tapahtuu

Silloin kun tuotantolaitosten voitot ovat tavallista suuremmat ja tuotteiden menekki hyvä, koetetaan tuotantoa laajentaa mitä suurimmassa määrässä. Eikä siinä oikeastaan olekaan enään niin suuria teknillisiä vaikeuksia edessä, vaikkapa tekniilliset apuneuvotkin ovat rajotetut. Mutta ihmistyövoima asettaa rajan toisinaan.

Kapitalistisen tuotannon täytyisi tapahtua mahdollisimman vähillä menoilla, koska voitot ovat sitä suuremmat, mitä vähemmän liikkeessä on menoja. Siitä siis johtuu, että työssä käytettävää ihmistyövoimaa on kulutettava niin paljon kuin sitä suinkin saattaa kuluttaa, vahingoittamatta tuotantoa.

Koneetkin tuottavat vain määrätyn määrän, jonka suuruutta ei saata lisätä muuten kuin tekemällä parannuksia koneessa tai työtavoissa. Koneiden käyttämistapa on tutkittu sangen tarkoin, niin että nyt jo tiedetään pääasiallisimmilla tuotantoaloilla miten kutakin konetta on käytettävä, jotta se kuluisi mahdollisimman vähän tuotantoon verraten. Säästämällä rasvaa ja öljyä koneissa, ei säästetä tuotantokustannuksia, vaan saatetaan pikemmin niitä lisätä, sillä koneen kuluminen aiheuttaa suusempia kustannuksia kuin öljyn käyttö.

Ja nyt on otettu tutkittavaksi sekin, paljonko ihmistyövoimaa voi kuluttaa, jotta syntynyt liikarasitus ei olisi tuotannolle vahingoksi.

Tuotantolaitosten omistajia ei tässä suinkaan kiihota toimintaan mikään muu kuin pelkkä voitonhimo, omat aineelliset etunsa. Ellei ihminen koskaan väsyisi, niin hänellä teetettäisiin työtä kehdosta hautaan saakka lakkaamatta, eivätkä mitkään siveysopilliset näkökohtat, enempää kuin inhimillisetkään suinkaan olisi esteenä. Mutta ihminen väsyy, tarvitsee lepoa ja muutakin, voidakseen olla työkunnossa.

Jos työläistä väsyttää liian paljon, tuottaa hän huonoa tavaraa, josta koituu teollisuuslaitoksen omistajalle tappiota, sillä huonoa tavaraa ei voi edullisesti myydä. Kansallisen puolustusneuvoston eräässä työsuhteita käsittelevässä lentolehtisessä, jossa puhutaan tuotantotoiminnan aiheuttamasta työläisten väsymisestä, sanotaan m. m. että "usein olisi mahdollista lisätä tuotemäärää tilapäisesti teettämällä työläisellä enemmän työtä, mutta jos työläinen on liikarasitettu, vähenee hänen tuottokykynsä, joten sellainen menettely kauemmin jatkuvana pian osottautuu epäedulliseksi, eikä pitkän päälle ole voittoa tuottava. (Tummennus meidän. — Toim.) ..... tuotantotoiminnan aiheuttama työläisten väsyminen on suurin yksityinen este tuotannon korkeimmilleen saattamiseksi."

Mikä ilon ja onnen lähde olisikaan sellainen keksintö kapitalisteille, joka saattaisi työläisen ruumiin väsymättömäksi!

Nyt täytyy puhua "työläisten etujen valvomisesta", jotta voitaisi estää työläiset järjestymästä ja saada ne edelleen pysymään siinä hurskaassa ja kapitalisteille paljon voittoa tuottavassa luulossa, että he ovat kapitalistien täysarvoisia liiketovereita, joiden hyvinvointi ja onnellisuus on koko tuotantolaitoksen päämääränä!

Niinpä puhutaan yllämainitussa lentolehtisessäkin, miten tieteellisellä työnteon järjestelyllä saatetaan määritellä ihan tarkoin, miten paljon työläisiä saattaa rasittaa, vahingoittamatta tuotantoa. — Työväen omat järjestöt eivät ota lukuun sitä seikkaa, vaan katsovat ainoastaan sitä, miten mahdollisimman vähästä työstä saisi mahdollisimman suuren palkan; miten työläinen saisi mahdollisimman vähillä ponnistuksilla mahdollisimman parhaan toimeentulon.

Mutta sellainen ei ole edullista tuotannolle, jota harjotetaan yksityisvoittojen takia. Sen yhteydessä työskenteleviä työläisiä on riistettävä tieteellisesti, järjestettävä työskentely siten, ettei työläinen saa tilaisuutta kuluttaa voimiaan millään muulla tavalla kuin käyttämällä ne kaikki omistajansa: pääoman voitoksi.

Samalla tavalla kuin kaikki raaka-aineet pyritään nyt jo käyttämään mahdollisimman tarkoin, samoin järjestetään teollisuusolot uudenajan tehtaassakin sen reseptin mukaan, ettei työläinen levähtäessäänkään voi olla tuottamatta voittoa kapitalistille: hänelle sallitaan levähdysaikaa juuri sen verran, että hän ennättää koota riittävän määrän voimia seuraavaa työksentelykauttaan varten, jonka kuluessa ne jälleen imetään ihan viimeiseen saakka.

Ainoastaan kunnollisesti järjestymällä voivat työläiset asettaa esteitä näille kapitalistien mitä inhottavimmille aikeille. Ainoastaan valistus ja kohoava tietoisuus saattaa heidät oikealle tielle onnellisuutensa ja hyvinvointinsa etsinnässä, eivätkä mitkään kapitalistien tai heidän toimistojensa tekemät tutkimukset ja parannussuunnitelmat, joihin ei milloinkaan ryhdytä muussa kuin voitonlisäämistarkotuksessa.

MAILMANKATSOMUKSIA

CANADAN AINOA OBSERVATORI

on vasta valmistunut. Se on lähellä Victoriaa, B. C., noin 9 mailin päässä kaupungista olevalla vuoren kukkulalla. Komissiooni, jonka tehtäväksi oli annettu soveliaimman paikan etsiminen tällaiselle laitokselle, esitti British Columbian pääkaupunkia, seudun lauhkean ja tasaisen ilmaston takia sekä senkin tähden, että taivas siellä enimmät ajat on selvä ja ilmapiiri kirkas.

Uuden observatoorin teleskooppia eli kaukoputkea väitetään suurimmaksi mitä nykyään on käytännössä missään. Sen heijastuslinssi on 73 tuumaa (s. o. 6 jalkaa ja 1 tuuma) läpimitaten ja 12 tuumaa paksu. Se valettiin Belgiassa ja lähetettiin sieltä viimeisellä laivalla mitä tuosta kovaonnisesta maasta ennen nykyistä sotaa lähti. Se on hiottu ja kiilloteftu Pittsburgissa, Pa., ja vasta äskettäin saapunut paikallensa observatoorin. Yksistään tuo linssi painaa yli 4,000 naulaa, mutta on niin herkästi tasapainoon asetettu, että mies sitä helposti liikuttelee yhdellä kädellään. Putki on niin avara, että sen läpi mahtuisi ajamaan pienellä automobiililla. Kaukoputken liikuteltavat osat painavat yhteensä yli 40 tonnin.

Tässä observatoorissa on jo ryhdytty tekemään säännöllisiä havaintoja.

AIKOVAT TEHDÄ LIIKETTÄ VENÄJÄLLÄ

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 24, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Saksalaisten suunnitelmat Venäjän kaupan valtaamiseksi selviävät siitäkin, että Berliinin yliopiston "Itämaalais-seminaarissa" ruvetaan antamaan tatarinkielen opetusta. Tuon tiedonannon yhteydessä lausuu Vossische Zeitung: "Tatarinkieltä puhuvat sisä-Venäjällä ja Siperiassa asuvat muhamettilaiset. Heidän käsissään on suuri osa Venäjän kaupasta, ja tatarinkielen taito tulee olemaan meille tarpeen sodan jälestä liiketarkotuksia varten."

SAKSALAISTEN LAPSET KUTISTUVAT

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 24, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

Eräs Charlottenburgin lääkäri sanoo sota-aikaisten lasten Saksassa olevan pieniä, kitukasvuisia, heikkoja ja laihoja sekä kurttuisia kuin vanhukset. Ne syntyvät liian kehittymättöminä. Tuollaiset pienokaiset ovat yhtämittaa levottomia ja niillä on tahdottomia kouristelevia liikkeitä. Tämän selittää hän johtuvan äitien tuskaisesta hermostuneisuudesta raskauden aikana sekä myös riittämättömästä ja sopimattomasta ravinnosta.

UPOTETTUJEN LAIVOJEN NOSTAMISEEN

(True translation filed with the Postmaster at Astoria, Ore., July 24, 1918, as required by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

käyttävät brittiläiset uutta keinoa, jolla heidän sanotaan nostaneen jo viidettä sataa tässä sodassa Brittein saarten lähettyville upotettua alusta. Uusi menettely on lyhyesti sanoen sellainen, että ehyeksi — siis päälle päin — jääneeseen laivan puoliskoon pumputaan vettä, kunnes sen paino riittää kohottamaan rikkinäisen puoliskon pystyyn ja laiva tulee kölilleen, jolloin se on verraten helppo hinata telakkaan.

Kerrotaan tätä keinoa ennen sotaa esitetyn Saksan laivastoarkkitehdeille, ja lienevät he sitä käyttäneetkin joidenkin sotalaivojensa nostamisessa, mutta heidän hallussaan ei ole asianmukaisia säännöstelylaitteita tämän menettelyn onnistumiseksi.

KULLAN VASTIKE

väitetään nyt keksityn kaikkien muiden sota-ajan vastikkeiden ohessa. Niitä tosin on ollut ennestäänkin monenlaisia, vaan mikään niistä ei ole ollut täysin tyydyttävä. Uuteen seokseen käytetään 94 osaa kuparia ja 6 osaa antimonia sekä hiukkasen magnesiumkarbonaattia, painon lisäämiseksi. Tätä metalliseosta sanotaan voitavan venyttää, valssata ja juottaa jotakuinkin samalla lailla kuin kultaa, ja — mikä on pääasia — sille voidaan antaa kullan näköinen kiilto pysyväisesti. Sen hinta nousee vain noin 25 senttiin naulalta.

PAPERISIA HEVOSENKENKIÄ

Eräs europalainen keksijä väittää paperista voitavan valmistaa hevosenkenkiä, jotka tavallisissa oloissa olisivat yhtä käytännöllisiä kuin teräksisetkin. Hevosenkengän muotoon leikattuja pergamenttipaperin levyjä yhdistetään riittävän monta, käyttämällä tärpätistä, espanjalaisesta valkoisesta lehtiliuskalakasta ja lyijynkuonalla saostetusta pellavansiemenöljystä valmistettua seosta, ja asetetaan hydraulipuristimeen. Näin saadaan sangen keveitä ja yhtenäisiä kappaleita, joihin on helppo painaa naulanreiät ja uurrokset. Naulaamisen sijaan ne voidaan myös kiinnittää kavioon eräällä kumiliuoksella. Paperimassasta voidaan semmoisenaankin puristamalla valmistaa hevosenkenkiä, mutta edellämainitulla tavalla valmistetut ovat parempia. Mikäli näitä paperisia hevosenkenkiä tähän saakka on käytetty, on niissä pahin haitta ollut se, että ne ovat liian sileitä ja liukkaita.

"Hengenjättiläisten" kirjotustapaa.

Varasvuoren Pohjantähdessä kerrotaan erään suomalaisen aviomiehen itsemurhasta ja sanotaan:

"Vaimon kertomuksen mukaan, joka oli murtunut tapahtuman johdosta, hänen nuori miehensä oli synkkämielinen tai alakuloinen" jne.

Meitä nyt haluttaisi tietää, mikä se oli murtunut, vaimoko vai hänen kertomuksensa?

Heti seuraavalla palstalla on uutinen erään koulupojan itsemurhasta. Siinä sanotaan lopuksi:

"Pojasta pidettiin koulussa, joka oli lähes kuusi jalkaa pitkä ja hyvässä terveydessä."

Se kouluko?

Vesikauhu

on Ranskassa lisääntymään päin. Viime vuodella oli 3,000 vesikauhutapausta; v. 1913 oli vesikauhutapauksien luku vain 330. Toisaalta on mainittava että kuolemantapauksien luku vesikauhuun on saatu alentumaan varsin vähiin, ollen Pasteurin laitoksella ainoastaan kaksi kuolemantapausta tuhatta hoidettavaksi otettua kohden.

Suomen työväenhallituksen täkäläinen edustajalaitos

Suomen työväenhallituksen täkäläisen edustuslaitoksen ylläpitämisestä kirjottaa Raivaajan Spectator seuraavaa:

Vallitsevt olosuhteet tekevät tarpeelliseksi Suomen työväenliikkeen edustuksen Yhdysvalloissa sillä tavalla kuin sitä S. Nuortevan johdolla on hoidettu. Erinäiset supistukset ja toimenpiteet asianlaadun mukaan voisivat tulla kysymykseen ja siinä ohella yhtä ja toista työsuunnitelman yksityiskohtien tarkastelua, mutta itse toiminnan lakkauttaminen sellaisenaan ei suinkaan saisi kysymykseen tulla.

Mutta toimiston rahallisesta kannatuksesta on Amerikan suomalaisten huolehdittava.

Toimiston ylläpitämistä varten on kerätty varoja, samalla kun tämän keräyksen rinnalla toimitettiin toista keräystä, jonka kautta karttuneita varoja voidaan käyttää ainoastaan hädän lieventämiseksi Suomessa. Ensinmainittu keräys tai oikeammin erinäisissä kokouksissa toimeenpannut kolehdit ja lahjotukset tuottivat rahaa noin $8,000. Viimeksimainittu, listakeräys, tuotti muutamia tuhansia.

Varat, joita kerättiin nimenomaan "Suomen työväenhallituksen asian ajamista varten sekä Suomessa että Yhdysvalloissa", voidaan käyttää Nuortevan toimiston ylläpitämiseen. Niistä varoista on jälellä ehkä parisen tuhatta.

Varoja toimiston ylläpitämistä varten täytyy hankkia vastaisuudessa sillä tavalla, että toimiston työ tulee turvatuksi niin kauan kuin se on tarpeellinen.

Osastoiemme keskuuteen voitaisiin perustaa puheenalaisen toimiston kannatusrenkaita. Ne osastojen jäsenet, jotka katsovat, että toimiston ylläpitäminen on erittäin tärkeä asia voisivat liittyä kannatusrenkaisiin ja sitoutua maksamaan vissin määrän kuukausittain. Kannatusrenkaitten tulisi olla kiinteästi osastojen määräysvallan alaisia ja niiden säännöstelemiä. Jokainen kannatusrengas luovuttaisi kuukausittain kokoamansa varat s. s. järjestön virastoon ja se tarpeelliseksi katsomiensa säännöstelyjen mukaisesti luovuttaisi näitä varoja Suomen toimiston käytettäväksi.

Täten toimiston rahallinen kannatus saataisiin järjestetyksi varmalle kannalle. Ja siten myöskin, koska kannatusrenkaisiin liittyminen olisi vapaaehtoinen, toimiston tarpeiksi hankittavat varat tulisivat kaikilta niiltä jotka asian tärkeyden ymmärtävät, eikä niiltä, jotka kenties ajattelevat, että toimiston suorittama työ on jo nykyisissä oloissa vähemmän tärkeätä.

Ylläesitetyn järjestelmän kautta myöskin tulisi turvatuksi s. s. järjestön ehdoton määräämisvalta niihin toimenpiteisiin, joilla Amerikan suomalaisten työläisten taholta Suomen työväen asiaa autetaan.

S. s. järjestön toimeenpanevan komitean pitäisi ottaa tämä asia esille niin pian kuin suinkin mahdollista.

Kansankirjeitä

WASHINGTON
Everett

Eipä täällä ole viime aikoina mitään erityistä tapahtunut, eikä ole mitään erinomaista odotettavissakaan, kun täällä on niin vähän suomalaisia ja niistäkin on osa sellaisia, että eivät tajua yhteenliittymisen merkitystä, vaan etsivät yksinään omaa parastaan ja haluavat "herrain kanssa marjaan." — Ja sitten joillakin on esteenä emäntänsä ja joku tuplajuuta koetteleepi, ja jotkut taas pelkäävät, että siellä haalilla kaikki punaset vangitaan ja mustat niiden mukana, että ei sinne pidä mennä. Se henkilö tunnetaan hyvin lörpötyksistään joka sellaista valheellista huhua koettaa levittää, mutta annetaan hänelle puhevapaus niinkuin ennen Lunttu-Jussille, että hänkin saa uhrata nuo henkiset voimansa ihmisraukkain turvaamiseksi etteivät he menisi päätään "loukkuun" pistämään. On vain piskuinen joukko joka haluaa täälläkin kantaa kortensa yhteisen hyvän alttarille, koettaa hommata jotain henkisesti sekä aineellisesti köyhälistöliikkeen edistämiseksi mikäli voimat riittävät raskaan raadannan lomassa.

Ensimäiset iltamat meillä tulee olemaan oikein näytöskappaleen kanssa 27 p. tätä kuuta. Se on 2-näytöksinen kappale, nimeltä "Lain ja oikeuden nimessä." Se on murhenäytelmä, kuvaus niistä kuuluisan kurjista torppariloista etelä-Suomesta. — Kahvikultaakin nautitaan. Oi, hetkeä niin hurmaavaa saako toiste milloinkaan? — Eipä ainakaan vähällä. — A. H.

Carlisle

Tulimme huomaamaan, että meitä on taas nykästy huulesta ja niin kovasti, että huonollakin muistilla vielä muistaa. Silloin kun meitä pakotettiin siihen suureen unioon, josta merkiksi annettiin monilla ällillä ja laivankuvilla varustettu nappi — silloin oli paljon hyvää luvassa; silloin kerta kaikkiaan antaa ravautettiin 8 tunnin päivä ja luvattiin paljon sellaista, jota ei ole edes nimeksikään täytetty. Silloin sanottiin ,että laitetaan lukusalit ja valoisat istumahuoneet, vaan en ole vielä nähnyt senlaisia. Lukuhuoneen tilalla kai lie yhtiön palloruuma ja korttipöydät, joissa saapi lukea "neljän kuninkaan" kirjoja — osataan huoli pitää, että ei huvitteleminen tulisi liian huokeaksi. Sitten on täällä kuvateatterikin, joka runnaa sama yhtiö ja kyydin saapi vapaasti junalla (sillä teatteri on pari mailia kämpältä), vaan perillä jos meinaa vilkasta seinälle, saapi maksaa 75c. Yhtiö myös runnaa tanssihaalia, jonne tanssijat saavat hommata soittajat ja maksaa 50c yhtiölle haalin käytöstä. Ei siis tule mitään huvia ilmaseksi.

Siitä työpäivän pituudesta kai ei kannattaisi puhua mitään, kun se nykyään ei ole puoltakaan pitempi entistä — ainoastaan 14 tuntia. Olen kuullut valituksia ruuan huonoudestakin. Liha kuuluu olevan vielä siksi "verskiä", että voi omin voiminsa lautasella liikuskella — jota syöjät eivät oikein tunnu hyväksyvän. Voin vakuuttaa kuitenkin, että täällä ollaan tyytyväisiä! Jos menet kauppaamaan työväen kirjallisuutta, niin silloin kuulet kuinka miekkoset ovat itsetietoisia. Olen kuullut eräitten tilaavan Päivälehteäkin, "koska siinä on enempi tietoa kuin muissa työväen lehdissä." Onneksi en ole tavannut tuollaisia raukkoja monta, mutta liian kurjan vaikutuksen tekee muutamakin. — Korven Kaarlo.

Roslyn

Osastollamme oli kokous viime pyhänä, 21 päivä, jossa pohdittiin osaston sisäisiä asioita, sekä muun muassa päätettiin lunastaa 5 osaketta Toverista ja tilata 1,000 kappaletta lentolehtisiä, joissa on Meyer Londonin kongressissa pitämä puhe, sekä liittolaismaiden sosialistien julistus, joka laadittiin konferenssissa Lontoossa viime helmikuulla.

Hauskan ja monipuolisen ohjelmailtaman osastomme päätti toimeenpanna ensi pyhänä, heinäk. 28 päivänä. Sinne vissiinkin kaikki mennään läheltä ja kaukaa; ja vielä sitten on hyvällä soitolla tanssia lopuksi.

Kiitokset. — Sydämelliset kiitokset lausun s. s.-osastoille, nimittäin Aberdeen, Hoquiam ja Seattle No. 5, jotka toimeenpanivat kukin paikallisen keräyksen minun allanimitetyn hyväksi jalanostoa varten. Yllämainitut osastot ovat minulle tilittäneet seuraavat summat: Aberdeen $80.30, Hoquiam $32.20, Seattle $60.05. Kiitos vain teille, toverit, jotka olette hyväksenі roponne uhranneet. Nyt jo opettelen teidän avustamallanne uudella jalalla kävelemään.

Toveruudella,
Werner Mäkinen.

Hoquiam

Charles Schwab, Emergency Fleet korporatsionin johtaja ja Betlehem Steel korporatsionin presidentti, kävi täällä Grays Harborissa viime viikolla. Sitä tämä Hoquiamin sanomalehti kuuluttaa "taivaaseen asti." Etusivulla ensin se tekee selvää siitä, kuinka ihmisiä oli paljon häntä vastaanottamassa, kun hän saapui seurueensa kanssa ylimääräisellä junalla ja sitten, kuinka loistava päivällinen hänen kunniakseen pantiin toimeen Washington hotellissa Aberdeenissä, johon otti osaa noin 130 henkeä ja kuinka siellä puheita pidettiin puoliyöhön asti, ja paljon muuta. Lisäksi se vielä toimitussivulla veisaa erityisen ylistysvirren hänen persoonallisista hyveistään, että kuinka hän alkoi nousunsa työläisenä terästehtaassa, josta hän "tavattoman tarmonsa ja kykynsä avulla" on kohonnut maan kuuluisimpien miesten joukkoon ja vielä lisäksi häntä osotetaan esimerkkinä kaikille pojille huomautuksella, että sellainen tilaisuus on joka yhdellä nousta kun vaan tahtoo käyttää tilaisuutta hyväkseen. Tämä väite on jo kyllä hyvin vanha ja kulunut, mutta vielä si-

OSASTOILLE JA ASIAMIEHILLEMME

Kiinnittäkääpä huomiota siihen, että viikonpäivät on enää aikaa, kun myyjäiset päättyvät Toverin ja Toverittaren rakennusrahaston hyväksi.

Tehkäämme vielä loppuryntäys myyjäislippujen levittämisessä. Kun jokainen teemme voitavamme, — ostamalla ja myymällä sanottuja lippuja — niin saamme niitä vielä jonkun tuhannen levitetyksi ennenkuin aika umpeen kuluu.

Tarkastakaamme huolellisesti jokainen mitä voimme vielä tehdä — nyt kun vielä on aikaa — myyjäistemme onnistumiseksi.

Lippuja tilittäessä on huolellisesti katsottava, että kaikki myytyjen lippujen kannat sekä myymättömät liput tulevat tilityksen mukana palautetuksi.

* * *

Ne toverit, jotka haluavat olla mukana lehtiliikkeellemme taloa luomassa ja eivät syystä tai toisesta ole tilaisuudessa tapaamaan osastojen valitsemia lipun myyjiä, voivat olla mukana siten, että lähettävät tilauksensa suoraan konttoriimme, josta heti paluu-postissa lähetetään heille numeroidut myyjäisliput.

Yrittäkäämme yhteisvoimin yhteiseksi hyväksi.

LIIKKEENHOITAJA.